

Lepo podravljani v Lur-jami Peggau, v največjem vodnem jamskem sistemu v Austriji

Jamo so odkrili 1. aprila 1894:

Max Brunello, italjanski speleolog je jamo odkril. Raziskovanje jame so pričeli s stani Semriacha, saj je bil vhod s strani Peggaua blokirán z zajezeno vodo (še leta 1913 so uspeli vhod osvoboditi, s tem da so vodo odvedli skozi novi rov i s tem znižali vhod za 7 m). 29.aprila 1894 je po močnem nalivu ostalo 7 jamarjev ujetih v jami in šele po 9 dneh je bilo možno jamarje rešiti. Pri reševalni akciji je sodelovalo več kot 1000 reševalcev.

Ureditev jame za obiskovalce:

Danez obstajata dva vhoda v jamo: eden s strani Lur-jame Peggau, drugi s strani Semriacha (Lur- jamo vodi društvo, Semriach pa privatna organizacija). 13.februarja 1935 so raziskovalci jamo prvič uspeli v celoti prečkati. Za približno 16 km so rabili 18 ur. Za množično obiskovanje jame, ki so trajale od 3 do 4 ure, so jamski sistem urejevali 20 let. Vendar pa so bile vse poti leta 1975 po stoletnih poplavah (ca. 10 m³ / s) zopet povsem uničene.

Nastanek Lur-jame:

Ob gubanju gorskih masivov so nastale razpoke, reže in votline. Skozi te odprtine je lahko voda, po zakonih težnosti, vdrla v kamiti kompleks. Po poti najmanjšega odpora si je našla pot skozi gorski masiv. Po mnogih milijonih let so tod nastali podzemni vodni tokovi. Ti so se širili in nastali so široko razvejani labirintni jamski sistemi. Austrija ima okoli 10000 podzemnih jam, samo na Štajerskem jih je 4500, vendar pa je samo 25 jam odprtih za obiskovalce.

Kako nastanejo kapniki:

Voda vdira skozi reže in razpoke v notranjost zemlje in pri tem izloča iz kamenja majhne delčke, takoimenovano sigo. Ko kaplica vode pride do stropa neke podzemne votline se leta po zakonu težnosti loči od stropa, siga pa ostane na stropu. Rast kapnikov je skoraj neznanavna. Hitrost je odvisna od stalnega dotoka voda, nasičene s karbonati.

Ogledi Lur-jame:

Kratki ogledi trajajo približno 1 uro, obiskovalci si v tem času lahko ogledajo približno 1 km celotnega jamskega sistema. Povsod je postavljena električna napeljava. Obiskovalci se morajo toplo obleči, saj je v jami teperatura zraka čez vse leto okoli 10 st.Celzija, vlažnost zraka se giblje pri 95 %. Pozimi se organizirajo tudi ogledi ki trajajo od 5 do 7 ur.

A 8120 Peggau, Lurgrottenstr.2, tel. und Fax: ++43 3127 2580

Internet: www.lurgrotte.com

E-Mail: lurgrotte@utanet.at

Kratek ogled poti:

1. Splošno: temperatura zraka v jami je tako poleti kot pozimi približno 10 stopinj, vlažnost zraka okoli 95 %, temperatura vode znaša od 8 – 10 stopinj. V vodi živijo majhni, okoli 2 cm dolgi rakci. Prav tako najdemo v votlini jamske prašičke, pajke ter najrazličnejše žuželke, prilagojene na življenje v jamah. Tudi netopirji (okoli 460 iz 6 različnih vrst) se od oktobra do maja zadržujejo v jami. Potok, ki teče skozi peggauški del jame, izvira približno 1,8 km pred vhodom v jamo, izvor vode pa do danes ni znan.
2. V Lur-jamo vstopimo skozi na široko odprt kamniti portal. Raziskovanje jame s Peggauške strani je bilo zato tako težavno, ker je pred vhodom v jamo tekel zelo deroči potok. V preteklosti, tik pred vhodom v jamo veliko kolo poganja topilnico srebra, kasneje žago.
3. Potem ko obiskovalec prečka predjamo, lahko ob spustu h kamnitem mostu občuduje originalno okostje jamskega medveda starega okoli 20000 let. Kostni izhajajo iz jame pa tudi iz okolice Peggaua.
4. V bližini prvega velikega kapnika lahko obiskovalec občuduje najrazličnejše kamnite tvorbe, ki jih je voda s peskom skozi tisočletja brusila in oblikovala. Kamenje je staro od 400 – 350 milijonov let in izvira iz zemeljskega obdobja devona.
5. Baldahin je mogočna tvorba iz sige. Siga je zaradi raztopljenih snovi (železo, svinec, mangan) lahko najrazličnejše obarvana. Po stopnicah se obiskovalec povzpne do t.i. marmornatega hodnika. Tu se še posebej lepo vidijo belo-rumeni trakovi na sivomodrem apnencu. In tu je umetnik Timm Ulrich oblikoval dve roki v upanju, da se bosta sčasoma združili. Umetnik se je naslonil na Michelangelovo 'Ustvaritev Adama' v Sikstinski kapeli.
6. Skozi dva jaška obiskovalec prispe v 'dvorano Zmage'. Tu so leta 1924 slavili srečane raziskovalcev, ki so vstopili v jamski sistem s strani Peggaua in tistih, ki so prišli s strani Semriacha.
7. Pod nebom polnim tankih, skoro prozornih cevčic iz sige (taka cevčica zraste 1 cm v 80 – 100 letih) lahko obiskovalec občuduje 3 zobčaste zidke, poimenovane po treh južnotirolskih vrhovih.
8. Pot nato pelje mimo t.i. zvonca.
9. Naprej do tirolskega klobuka
10. Navzdol v 'deževno votlino'. Tu dežuje skozi vse leto od 10 – 40 l/sek. pri 8 – 10 stopinjah. Od tu vodi ozek rov, t.i. Angerleiten ponor, na površino. Z vodo se napaja z majhne vrtače. Sem ter tja tu najdemo tudi majhne rakce.
11. Princ (konice so nekoč izgledale kot krona) je s svojimi 3,7 m in ca. 3 tonami največji prostoviseči kapnik na prvem kilometru poti.
12. Po 1000 metrih se konča osvetleni del poti. Obiskovalec se vrača po 'krokodilji' soteski imenovani tako, ker kamenje spominja na luske krokodila.
13. V drugem delu poti, nadaljnjih 1000 metrov, si mora obiskovalec pomagati s karbidovko. Prehod v Semriach, dolg okoli 6 km, pa ni mogoč.